

TARKASTUSKERTOMUS

Hannu Kotivuori ja Sirkka-Liisa Seppälä 2007

Rovaniemi Ollonen

699010061

Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

-rauhoitusluokka 2

Kohde sijaitsee Kemijoen Tikkasenkarin pohjoisrannalla, Ollosen talon pihapiirissä ja pelloilla. Maasto on kapeaa hiekkatörmää, jossa erottuu kaksi tasannetta. Havainnot ja tutkimukset keskittyvät pihapiirin itäpuoliselle peltoalueelle, jossa tasanteet ja niiden välinen törmä erottuvat selvästi. Molemmilta tasanteilta on todettu ilmeisesti samanaikaisia asuinpaikan jäännöksiä ja saviastianpaloja, kiviesineitä, kvartsia ja palanutta luuta. Ylemmän tasanteen törmässä on todettu useita tulisijan jäännöksiä. Paikalla on tehty 1997 koekaivaus, jonka perusteella asuinpaikkavyöhykkeen pituus on ainakin 350 metriä ulottuen mahdollisesti pihapiirin länsipäähän asti. Asuinpaikka ajoittuu löytöjen - SÄR1-keramiikka - ja radiohiiliajoituksen perusteella varhaiskampakeraamiselle ajalle. Muinaisjännös on osittain tuhoutunut rakentamisen ja maanmuokkauksen takia. Tutkimusten perusteella asuinpaikkaa on peltoalueella edelleen jäljellä tasanteiden ulkolaidoissa ja alueen itäpäässä. Itäkoillispäähän lohkotulle tontille (p = 7368960, i = 3468480) on rakennettu 2007-2008 omakotitalo. Koekuopitusten perusteella tällä alueella asuinpaikasta on ollut rippeet jäljellä ja parhaiten säilyneet osat sijoittuvat tontin länsipuoliselle peltotasanteelle.

Sijainti:

Etäisyystieto: Rovaniemen kirkosta 27 km itäkaakkoon
 Peruskartta: 361303 Kampsa-aapa
 Yhtenäiskoordinaatit: 7368910 / 3468370 z: 85,00
 Koordinaattiselite: alueen keskikoordinaatit

Tutkimukset

1954	inventointi	Aarni Erä-Esko <i>Tikkasenkari 1 ja 2.</i>
1987	inventointi	Hannu Kotivuori
1997	koekaivaus	Jarmo Kankaanpää <i>Sierilän voimalaitoksen vaikutusalueen takia tehty koekaivaus, jossa määritelty kohteen laajuus ja säilyneisyys. Radiohiiliajoitus Hel-4121, 5980+-90 BP.</i>
1998	inventointi	Sirkka-Liisa Seppälä <i>Sierilän voimalaitoksen vaikutusalueen arkeologinen inventointi.</i>

Keväällä 2007 Rovaniemen kaupunki lähetti Lapin maakuntamuseoon poikkeamislupahakemuksen, jonka mukaan ylemmän peltolohkon itäkoillispuolelle (P = 7368960, I = 3468480), pari vuotta aikaisemmin lohkotulle tontille 4:37, suunniteltiin omakotitaloa. Tarkastuksessa 8.5. Hannu Kotivuori havaitsi tontin alueella, matalan harjanteen kohdalla, pellon pinnassa runsaasti palanutta luuta sekä muutamia liuske-esineiden ja -iskosten kappaleita. Lisäksi pellon länsiosasta löytyi joitakin kvartseja sekä palaneita kiviä. Löydöt (KM 36935) keskittyivät pellossa erottuvan matalan harjanteen kohdalle, noin 25 x 10 m:n laajuiselle vyöhykkeelle (keskikoordinaatit P = 7368951, I = 3468467, z = 87). Tarkastuksessa 14.6. (Kotivuori & Seppälä) todettiin, että peltoa oli muokattu edellisen käynnin jälkeen eikä löytöalue enää erottunut yhtä selvästi kuin keväällä. Tarkastuksessa rakennettavaksi suunnittelulle alueelle, erityisesti asuinrakennuksen kohdalle tehtiin 13 koekuoppaa suunnilleen kahteen kolmeen riviin 3-5 metrin etäisyydelle toisistaan. Asuinrakennuksen paikka oli sijoitettu pääosin 8.5. todetun löytövyöhykkeen itäpuolelle. Koekuoppien (40 x 40 cm) syvyys oli 40-60 cm. Kuopissa erottuva muokkauskerros oli 25-35 cm ja siinä erottui löytöjä ja hiiltä. Törmän reunassa mullan alla erottui rikastumiskerrosta, jossa yleensä erottui myös hiiltä ja luunsiruja. Tämä kulttuurikerrokseksi tulkittava kerros oli yleensä 1-3 cm. Maannos oli kaikissa tapauksessa jonkin verran sekoittunut. Mitään rakenteita ei koekuopista havaittu. Pellon muokkauskerros oli lähellä tilarajaa kuorittu noin 10 metrin pituudelta ja puskettu törmän reunaan tasanteeksi rakennusmateriaalin säilyttämistä varten. Kuoritun maan pinnassa näkyi muutamia palaneita kiviä, muttei muuta muinaisjäännökseen viittaavaa. Koekuoppahavainnoista päätellen asuinpaikka on tontin kohdalla pahasti tuhoutunut maanmuokkauksessa, mutta kulttuurikerrosta saattaa olla säilynyt muokkauskerroksen alla ohuina laikkuina tai syvempinä pesäkkeinä. Kotivuori oli 10.7. paikalla tonttimaan talonperustusten kuorinnassa, jossa koneellisesti poistetun (ala 10 x 10 m) pintakerroksen (40 cm) alta paljastui kulttuurikerrokseen kuuluvia palaneen hiekan laikkuja, joissa satunnaisesti erottui palaneita kiviä ja hiiliä. löydöttömän tulisijakiveyksen rippeet. Kuoritulta alalta erottui muokkauskerroksen alarajassa yksi selvä, pääosin ehjistä koskikivistä tiiviisti ladottu soikeahko liesikiveys (P = 7368955, I = 3468475). Kiveyksessä (1 x 1 m) oli paikoin runsaasti palanutta hiekkaa ja hiiltä, josta otettiin hiilinäytteet (KM 36935:10). Liedessä ei ollut löytöjä.

Lisäys 2008: Valvontaa oli edellytetty jatkettavaksi keväällä 2008 (MV:n lausunto 224/304/2007) autotallin ja imeytyskentän osalta. Tarkastuksessa 15.5.2008 Kotivuori totesi paikalle ajetun hiekkaa koko tonttimaan alalta eikä havaintojen teko ollut enää käytännössä mahdollista. Asuinpaikan mahdolliset rippeet ovatkin todennäköisesti kokonaan tuhoutuneet tontin alueella.

Helsingissä 27.8.2008

Sirkka-Liisa Seppälä, FL

Kiinteistöt

698-409-04-237

Muinaisjäännöksen itäpää pellolla, Liisa ja Veijo Kaihuan omistama omakotitontti, jonka rauhoitus osittain purettu kesällä 2007 rakentamisen takia tehdyn tarkastuksen ja valvonnan perusteella.

698-409-04-239

Muinaisjäännöksen lounaisosa, jossa pääosa asuinpaikkahavainnoista. Koekaivauksen 1997 perusteella pellontörmässä säilynyttä kulttuurikerrosta. Piha-aluetta ei kattavasti tutkittu, läntisin pää heikoimmin tunnettu.

698-409-04-243

Koillisin pää, tervahaudan kohta (Kemijoki OY).

Rekisterilinkit

Muinaiskalupäiväkirja: KM 13481 Kivituura

Muinaiskalupäiväkirja: KM 24040 Asuinpaikkalöytö

Muinaiskalupäiväkirja: KM 30438 Asuinpaikkalöytöjä

Muinaiskalupäiväkirja: KM 30482 Tuura

Muinaiskalupäiväkirja: KM 36935 Asuinpaikkalöytöjä

ROVANIEMI 61 OLLONEN (mjreki 699 010 061)

Hannu Kotivuori ja Sirkka-Liisa Seppälä 2007, tarkastus 8.5, 14.6. ja 10.7.

- kiinteä muinaisjäänös, keskikoordinaatit (Museoviraston ylläpitämä muinaisjäänösrekisteri)
- ▨ muinaisjäänöksen arvioitu laajuus
- asemapiirroksen mukainen rakennuspaikka (päärakennus)
- ▤ tarkastuksissa 2007 havaittu löytöalueen KM 36935 laajuus - löydöt muokauskerroksessa
- ★ liesikiveys (P = 7368955, I = 3468475), hiilinäyte KM KM 36935:10

